S38T
DON SCRÚDAITHEOIR

SCRÚDUIMHIR ☛ [ ]

Iomlán Na Marcanna [ ]

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2002

EACNAMAÍOCHT BHAILE

GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE 14 MEITHEAM - TRÁTHNÓNA 2.00 – 4.00

Iomlán na Marcanna 240

STAMPA AN IONAID

Don scrúdaitheoir amháin	
CEIST	**MARC**
Roinn A (Iomlán)	
Roinn B 1	
2	
3	
4	
5	
6	
IOMLÁN ➡	
GRÁD ➡	

TREORACHA

1. **Roinn A - 80 marc.**
   Freagair 16 (sé cinn déag) de na ceisteanna ó Roinn A; tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

2. **Roinn B - 160 marc.**
   Freagair 4 (ceithre) ceist ó Roinn B; tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

3. ***Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh.***

4. Ní mór an freagarleabhar comhlánaithe a thabhairt ar ais d'fheitheoir an scrúdaithe.

THALL→

ROINN A

80 marc

Freagair 16 (sé cinn déag) de na ceisteanna seo a leanas. Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

1. Liostaigh **dhá** fhoinse snáithín san aiste bia.

   (i) ______________________ **(ii)** ______________________

2. Tabhair feidhm thábhachtach **amháin** a bhaineann le **gach ceann ar leith** de na cothaithigh seo:

COTHAITHEACH	FEIDHM
(i) Cailciam	**(i)**
(ii) Saill	**(ii)**

3. Cuir **gach ceann** de na torthaí atá liostaithe thíos faoin gceannteideal ceart:

oráistí; plumaí; sútha craobh; seadóga; sméara dubha.

RANGÚ TORTHAÍ		
CITREAS	**CAORA**	**CLOCH**

4. Mínigh **dhá** cheann ar bith de na téarmaí cócaireachta seo a leanas:

   (i) glónra ______________________

   ____

   (ii) cuimil isteach ______________________

   ____

   (iii) bácáil chaoch ______________________

   ____

5. Tabhair **<u>dhá</u>** chúis a bhfuil níos mó de thóir ar bhianna áise.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

6. Liostaigh **<u>dhá</u>** thoisc ba chóir a chur san áireamh agus bróga á gceannach do dhéagóir.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

7. Cén t-eolas a chuireann an tsiombail seo in iúl don tomhaltóir?

____

____

____

8. Roghnaigh an focal ceart ón liosta seo a leanas chun **(i)** agus **(ii)** thíos a chomhlánú.

Buiséad; Tomhaltóir; Nóta creidmheasa; Ráthaíocht.

(i) ______________ is ea an té a cheannaíonn nó a úsáideann táirge nó seirbhís.

(ii) Is é an rud atá i gceist le ______________ ná conradh idir an déantóir agus an tomhaltóir.

9. Cad iad na buntáistí a bhaineann le hairgead a choigilt?

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

10. Tabhair **<u>dhá</u>** chúis a bhfuil sé tábhachtach dóthain codlata a fháil.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

11. Maidir le **gach ceann** díobh seo a leanas, luaigh cé acu an riachtanas fisiciúil **nó** riachtanas mothálach é.

Dídean; Grá; Bia; Éadaí; Slándáil.

RIACHTANAIS FHISICIÚLA	RIACHTANAIS MHOTHÁLACHA

12. Liostaigh **trí** bhuntáiste a bhaineann le haclaíocht rialta.

(i) ____________________

(ii) ____________________

(iii) ____________________

13. Cuir in iúl le tic [✓] cé acu fíor **nó** bréagach atá **gach ceann** de na ráitis seo a leanas.

		FÍOR	BRÉAGACH
(i)	Spás is ea déidín i lár fiacaile ina bhfuil na néaróga agus an soláthar fola.		
(ii)	Is é is brí le caithreachas ná aibíocht ghnéasach a bhaint amach.		
(iii)	Bail chnis is ea aicne a chuireann as do dhéagóirí go príomha.		

14. Ainmnigh dath te **amháin** agus dath fionnuar **amháin**.

DATH TE	DATH FIONNUAR
(i) ____________________	**(ii)** ____________________

15. Cén t-eolas a chuireann an tsiombail seo in iúl dom tomhaltóir?

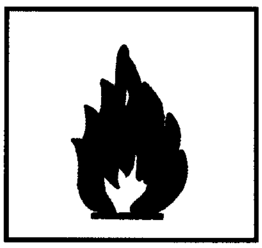

____

____

____

16. Ainmnigh **dhá** bhreosla éagsúla atá oiriúnach do théamh tí.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

17. Cén fáth a mbaintear úsáid as cuirtíní sa bhaile?

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

18. Cuir tic [✓]leis an bhfreagra ceart.

Is é is dlúthchiumhais ann ná

(i) Filleadh pointeáilte éadaigh a úsáidtear chun cruth a chur ar bhall éadaigh. ☐

(ii) Ciumhais chríochnaithe ar fhabraic nach sceitheann. ☐

(iii) Filleadh dúbailte a mbaintear úsáid as chun bailchríoch a chur ar bhall éadaigh. ☐

19. Cén t-eolas a chuireann **gach ceann** de na siombailí chúram fabraice seo a leanas in iúl don tomhaltóir?

(i)

(ii)

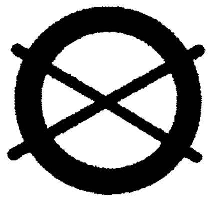

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

20. Ainmnigh oiriúint éadaigh **amháin** do bhuachaillí sna déaga **agus** do chailíní sna déaga a bhfuil an-tóir uirthi.

(i) **Buachaillí** ______________________________

(ii) **Cailíní** ______________________________

THALL→

ROINN B
160 marc

Freagair ceithre cheist ón roinn seo.

1.

COMHDHÉANAMH BAINNE					
PRÓITÉIN	**SAILL**	**CARBAIHIODRÁIT**	**UISCE**	**VITIMÍNÍ**	**MIANRAÍ**
3.5%	4%	4.5%	87%	A, B, D	Cailciam

(a) Agus úsáid á baint as an eolas sa tábla thuas, tabhair **trí** chúis le bainne a chur in aiste bia déagóra ghníomhaigh.

(i) ____________________

____

(ii) ____________________

____

(iii) ____________________

____

(b) Ainmnigh cothaitheach **amháin** nach bhfuil i mbainne ____________________

(c) Ainmnigh **ceithre** chineál bainne atá ar fáil in ollmhargaí agus luaigh úsáid éagsúil a bhaintear as **gach** cineál díobh.

CINEÁLACHA BAINNE	ÚSÁID
(i)	**(i)**
(ii)	**(ii)**
(iii)	**(iii)**
(iv)	**(iv)**

(d) Ainmnigh **ceithre** tháirge bhainne.

(i) ____________________ **(ii)** ____________________

(iii) ____________________ **(iv)** ____________________

2. **(a)** Ainmnigh iasc **amháin** atá i **ngach** grúpa díobh seo a leanas.

IASC GEAL	IASC OLÚIL	IASC SLIOGÁNACH
(i)	(i)	(i)

(b) Tabhair **trí** chúis ar chóir iasc a chur san áireamh san aiste bia.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(c) Mol **trí** bhealach le páistí a spreagadh chun iasc a ithe.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(d) Pleanáil biachlár lóin phacáilte do dhéagóir agus iasc san áireamh.

BIACHLÁR LÓIN PHACÁILTE
____
____
____
____
____

(e) Liostaigh **dhá** threoirlíne ba chóir a leanúint agus iasc úr á stóráil agat.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

3. **(a)** Tabhair **dhá** fheidhm atá ag na scamhóga.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(b) Luaigh **dhá** iarmhairt dhíobhálacha atá ag caitheamh tobac ar na scamhóga.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(c) Cén fáth a gcaitheann roinnt daoine óga tobac?

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(d) Luaigh **dhá** bhealach atá triallta ag an Rialtas chun srian a chur le caitheamh tobac.

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

(e) Céard is brí le handúil? ______________________________

____

____

____

4. **(a)** Céard is buiséad ann? ______________________________

____

____

(b) Luaigh **<u>trí</u>** bhuntáiste a bhaineann le buiséad a phleanáil.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(c) Mínigh an téarma ***ioncam glan*** ______________________________

____

____

(d) Is é an rud a chiallaíonn creidmheas ná ceannach anois agus íoc níos deireanaí. Liostaigh **<u>trí</u>** chineál chreidmheasa atá ar fáil do thomhaltóir.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(e) Liostaigh **<u>dhá</u>** bhuntáiste agus **<u>dhá</u>** mhíbhuntáiste a bhaineann le hearraí a cheannach ar cairde.

Buntáistí

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

Míbhuntáistí

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

5. Iarradh ort leagan amach seomra codlata/staidéir déagóra a phleanáil.

(a) Tabhair **ceithre** threoirlíne a leanfá agus leagan amach an tseomra á phleanáil agat.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(iv) ______________________________

(b) Tarraing sceitse de leagan amach seomra codlata/staidéir an déagóra ar an bplean urláir anseo thíos agus cuir lipéid leis.

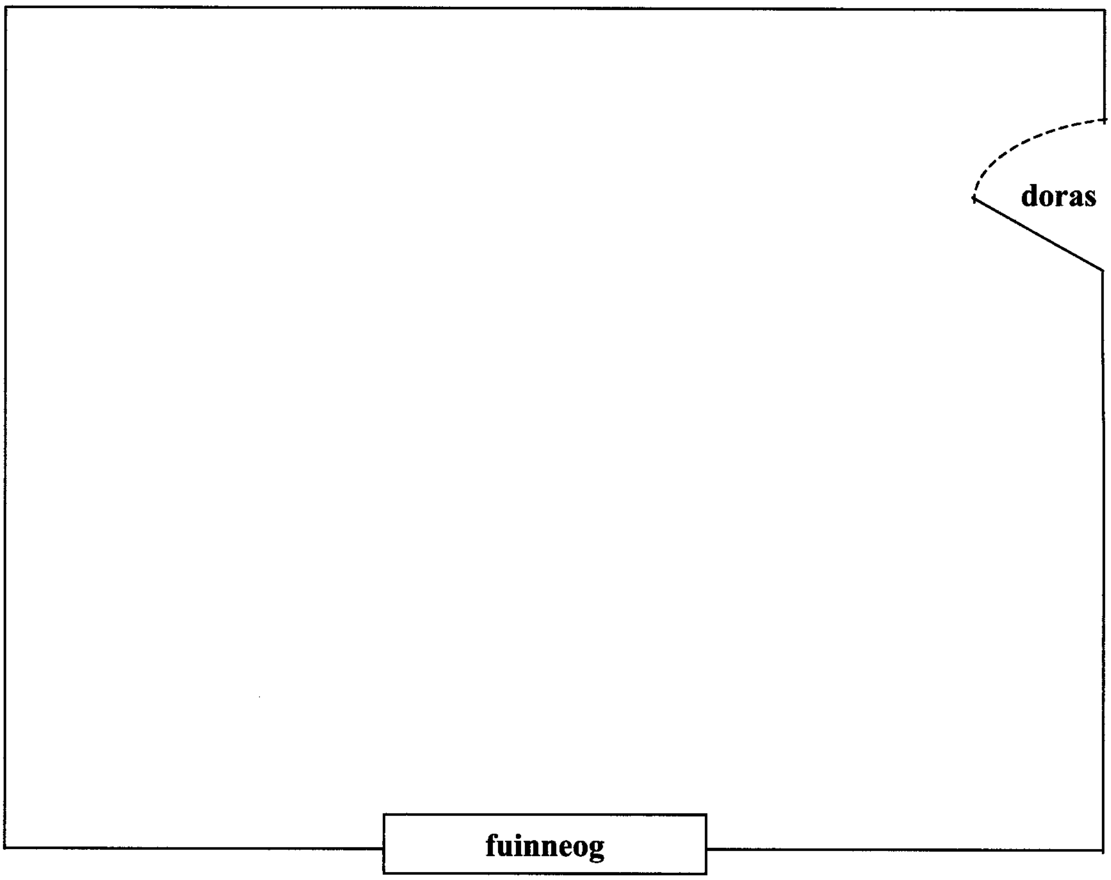

(c) Taispeáin **dhá** ionad oiriúnacha ar do sceitse den phlean urláir do shoicéid leictreacha agus tabhair **dhá** chúis a gceapann tusa na hionaid seo a bheith oiriúnach.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(d) Mol **dhá** bhogthroscán a d'oirfeadh, dar leat, don seomra codlata/staidéir.

(i) ______________ **(ii)** ______________

6. **(a)** Ainmnigh, déan sceitse de, agus déan cur síos ar an mball éadaigh atá déanta agat mar chuid de do Staidéar Teicstíle.

Sceitse

Ainmnigh ______________________________

Cur síos ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

(b) Liostaigh **<u>ceithre</u>** phointe a chuir tú san áireamh agus éadach á roghnú agat don bhall éadaigh.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

(iv) ______________________________

(c) Gan tagairt a dhéanamh don fhabraic, liostaigh **<u>sé</u>** rud a raibh gá agat leo chun an ball éadaigh a dhéanamh agus bailchríoch a chur air.

(i) ______________ **(ii)** ______________

(iii) ______________ **(iv)** ______________

(v) ______________ **(vi)** ______________

(d) Tabhair **<u>dhá</u>** shampla de ghreamanna a d'úsáid tú agus an ball éadaigh á dhéanamh agat.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________